

REGULAMIN PIŁKARSKIEGO SĄDU POLUBOWNEGO PZPN

Część I – ORGANIZACJA I WŁAŚCIWOŚĆ SĄDU.

1. POSTANOWIENIA OGÓLNE.

§ 1

1. W celu ułatwienia rozstrzygania sporów o charakterze majątkowym lub niemajątkowym mogących być przedmiotem ugody, powstających w związku z uprawianiem w Polsce sportu piłki nożnej powołany jest „Piłkarski Sąd Polubowny”.

2. „Piłkarski Sąd Polubowny” zwany dalej Sądem Polubownym jest stałym sądem polubownym (arbitrażowym), działającym w ramach PZPN.

§ 2

Sąd Polubowny działa na podstawie art. art. 1154 - 1217 ustawy z dnia 17 listopada 1964 roku – kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43, poz.296 z późn. zmian.) zapewniających pełną niezależność i bezstronność arbitrów oraz przeprowadzenie równoważnej procedury z zachowaniem w szczególności prawa do wysłuchania stron, prawa do obrony pozwanego, możliwości przedstawiania wszelkich twierdzeń i środków dowodowych, a także uprawnienia stron do skorzystania z pomocy profesjonalnego pełnomocnika.

§ 3

1. Siedzibą Sądu Polubownego jest miasto stołeczne Warszawa.

2. Miejscem **postępowania, w tym** rozprawy i orzekania jest siedziba Polskiego Związku Piłki Nożnej w Warszawie.

3. Z ważnych przyczyn Przewodniczący Sądu Polubownego lub Przewodniczący Zespołu Orzekającego może wyznaczyć inne miejsce rozprawy i orzekania. Powinno to nastąpić w formie **zarządzenia, które sporządza się wraz z uzasadnieniem.**

4. **Zespół Orzekający może zarządzić także przeprowadzenie określonych czynności procesowych, w innym miejscu, niż miejsce rozprawy.**

5. Sąd Polubowny używa pieczęci ze swoją nazwą i oznaczeniem siedziby.

2. WŁAŚCIWOŚĆ SĄDU POLUBOWNEGO.

§ 4

1. Sąd Polubowny jest powołany do rozpoznawania wszelkich sporów majątkowych lub sporów o prawa niemajątkowe, mogących być przedmiotem ugody, w tym dotyczących stabilności kontraktowej zawodników, a także skarg na ostateczne decyzje Komisji Odwoławczej d.s. Licencji Klubowych PZPN w sprawie odmowy przyznania, zawieszenia lub pozbawienia licencji – powstałych na tle uprawiania, organizacji, upowszechniania i rozwoju sportu piłki nożnej, których rozstrzygnięcie w trybie postępowania arbitrażowego przewidziane jest przez statuty lub regulaminy FIFA, UEFA i PZPN.

2. Zawodnicy i kluby piłkarskie działające w ramach sektora zawodowej piłki nożnej mogą występować do Sądu Polubownego z dochodzonymi odrębnie roszczeniami z zakresu powstania, ustalenia istnienia, ważności, wykonywania i rozwiązania kontraktu o profesjonalne uprawianie piłki nożnej, innymi roszczeniami niemajątkowymi dotyczącymi zapewnienia stabilności kontraktowej i mechanizmu solidarności, a także dochodzonymi

łącznie z nimi roszczeniami o prawa majątkowe. Rozpoznanie wskazanych sporów następuje w ramach procedury gwarantującej stronom dokonanie wyboru arbitrów reprezentujących środowiska piłkarzy i kluby piłkarskie.

3. Do kompetencji Sądu Polubownego należą w szczególności sprawy dotyczące:

a) majątkowych stosunków cywilnoprawnych, istniejących między zawodnikami, klubami, związkami sportowymi i innymi organizacjami sportowymi oraz osobami fizycznymi, w tym pochodnych do stosunków członkowskich, licencyjnych i innych związanych z kwalifikacją podmiotów do rywalizacji w sporcie piłki nożnej,

b) ustalenia wysokości ekwiwalentu za wyszkolenie lub promocję zawodnika w związku ze zmianą przynależnością klubowej (definitywną lub czasową),

c) sporów dotyczących powstania, ustalenia istnienia, ważności, wykonywania względnie rozwiązywania profesjonalnych lub amatorskich kontraktów zawodników piłki nożnej,

d) umów sponsorskich, menedżerskich i dotyczących pośredników transakcyjnych w sporcie piłki nożnej,

e) umów między organizatorami imprez piłkarskich a ich partnerami wyspecjalizowanymi w dziedzinie sprzedaży praw telewizyjnych, reklamowych i promocyjnych,

f) wszelkich innych umów zawieranych i realizowanych w związku z organizowaniem oraz przeprowadzaniem zawodów piłkarskich,

g) umów **ze sponsorami technicznymi** zawieranych w związku z uprawianiem sportu piłki nożnej,

h) umów o dzieło, zlecenia lub o świadczenie usług z art.750 k.c. zawieranych z trenerami i instruktorami piłkarskimi oraz innymi podmiotami ruchu sportowego, w tym trenerami prowadzącymi własną działalność gospodarczą,

i) ubezpieczeń w sporcie piłki nożnej.

4. Członkowie PZPN, zawodnicy, trenerzy oraz pośrednicy transakcyjni zobowiązani są do formułowania w umowach cywilnoprawnych, odnośnie sporów dotyczących organizacji, upowszechniania i uprawiania sportu piłki nożnej klauzul kompromisarskich przewidujących wyłączną właściwość Piłkarskiego Sądu Polubownego.

5. Przepis ust.4 stosuje się odpowiednio do kompromisu sporządzonego po powstaniu sporu.

§ 5

1.Z zastrzeżeniem kompetencji przewidzianej w § 4 ust.1 dla sporów licencyjnych Sąd Polubowny nie jest uprawniony do przeprowadzania kontroli decyzji organizacji sportowych podjętych w postępowaniu dyscyplinarnym i wewnątrzorganizacyjnym, przewidzianym przez przepisy związkowe lub klubowe.

2. Skargi na ostateczne decyzje Komisji Odwoławczej d.s. Licencji Klubowych PZPN w sprawie odmowy przyznania, zawieszenia lub pozbawienia licencji mogą być wnoszone do Sądu Polubownego w terminie nie dłuższym niż 7 dni od otrzymania ostatecznej decyzji ww. Komisji przez stronę skarżącą.

3. Skargi, o których mowa w ust. 2 są rozpatrywane i rozstrzygane przez Sąd Polubowny w terminie nie dłuższym niż 7 dni od daty złożenia skargi.

§ 6

Kluby i związki sportowe, osoby fizyczne uprawiające sport piłki nożnej lub zajmujące się jego organizacją lub upowszechnianiem, podmioty gospodarcze profesjonalnie zajmujące się sprawami piłki nożnej oraz wszelkie inne osoby prawne prawa prywatnego lub publicznego, mogą poddać pod rozstrzygnięcie Sądu Polubownego każdy spór majątkowy **lub niemajątkowy, będący przedmiotem ugody związanej z organizacją lub uprawianiem sportu piłki nożnej względnie zwrócić się o wydanie w tym zakresie opinii konsultacyjnej.**

§ 7

1. Sąd Polubowny realizuje swoją podstawową funkcję przez wydawanie orzeczeń arbitrażowych w sprawach majątkowych i niemajątkowych mających zdatność ugodową, poddanych mu do rozpatrzenia na podstawie zapisu na sąd polubowny (umowy arbitrażowej). Niezależnie od powyższego może rozpatrywać skargi na ostateczne decyzje w sporach licencyjnych, o których mowa w § 4 ust.1 nin. Regulaminu.

2. Zapis na Sąd Polubowny - mający postać kompromisu - obejmujący spory z zakresu prawa pracy może być sporządzony tylko po powstaniu sporu i wymaga formy pisemnej.

3. Kompromis poddający spór pod właściwość Sądu Polubownego powinien wskazywać na przedmiot sporu istniejącego już do rozstrzygnięcia, strony, ich miejsce zamieszkania (siedziby) oraz adresy do korespondencji. Może on również zawierać nazwiska wskazanych arbitrów oraz terminy dla wymiany pism oraz składania dokumentów do Sądu Polubownego.

§ 8

Niezależnie od realizacji funkcji określonych w paragrafie poprzedzającym, Sąd Polubowny może udzielić stronom pomocy przez zastępcze wyznaczenie arbitrów oraz przez podejmowanie czynności o charakterze organizacyjnym i konsultacyjnym, w sprawach wymienionych w §§ 4, 6 i 7 nin. Regulaminu, kierując się przy ich załatwianiu zasadami obowiązującymi w postępowaniu arbitrażowym oraz uwzględniając specyfikę sportu piłki nożnej.

§ 9

1. Sąd Polubowny jest właściwy do rozstrzygania sporów majątkowych i niemajątkowych wymienionych w §§ 4, 6 i 7 nin. Regulaminu, jeżeli:

a) strony sporządziły zapis na sąd polubowny,

b) pozwany, któremu został doręczony odpis pozwu zawierający żądanie rozstrzygnięcia sporu przez Sąd Polubowny wyraził na to zgodę w piśmie procesowym przesłanym do Sądu lub ustnie do protokołu rozprawy,

c) kompetencja Sądu wynika z dyspozycji kompromisarskich zawartych w regulacjach PZPN, FIFA lub UEFA.

2. Wymaganie dotyczące formy zapisu na Sąd Polubowny jest spełnione także wtedy, gdy zapis zamieszczony został w wymienionych między stronami pismach lub oświadczeniach złożonych za pomocą środków porozumiewania się na odległość, które pozwalają utrwalić ich treść. Powołanie się w umowie na dokument zawierający postanowienie o poddaniu sporu pod rozstrzygnięcie Sądu Polubownego spełnia wymagania dotyczące formy zapisu na Sąd Polubowny, jeżeli umowa ta jest sporządzana na piśmie, a to powołanie się jest tego rodzaju, że czyni zapis częścią składową umowy.

3. Jeżeli strony w zapisie na sąd polubowny umówiły się, że spór zostanie rozstrzygnięty zgodnie z Regulaminem Sądu lub wskazały Sąd Polubowny uważa się, w braku odmiennego zastrzeżenia, że właściwy do rozpoznania sporu jest Zespół Orzekający w postępowaniu toczącym się na podstawie Regulaminu i administrowanym przez Sąd Polubowny.

§ 10

1. Zespół Orzekający może orzekać o swej właściwości, w tym o istnieniu, ważności albo skuteczności zapisu na Sąd polubowny. Nieważność albo wygaśnięcie umowy podstawowej, w której zamieszczono zapis na Sąd polubowny, samo przez się nie oznacza nieważności lub wygaśnięcia zapisu.

2. Zarzut braku właściwości Sądu Polubownego może być podniesiony nie później niż w odpowiedzi na pozew lub w innym terminie określonym przez strony, chyba że przed upływem terminu strona nie znała i przy dołożeniu należytej staranności nie mogła poznać podstawy takiego zarzutu albo jego podstawa powstała dopiero po upływie tego terminu. W obu przypadkach Zespół Orzekający może rozpoznać zarzut podniesiony po terminie, jeżeli uzna opóźnienie za usprawiedliwione. Wyznaczenie arbitra przez stronę lub uczestniczenie strony w jego wyznaczeniu nie pozbawia jej prawa do podniesienia tego zarzutu. Zarzut, że zgłoszone w toku postępowania żądanie strony przeciwnej wykracza poza zakres zapisu na Sąd Polubowny, powinien być podniesiony niezwłocznie po zgłoszeniu takiego żądania. Zespół Orzekający może rozpoznać zarzut podniesiony po tym terminie, jeżeli uzna opóźnienie za usprawiedliwione.

3. W przypadku braku właściwości Sądu Polubownego pozew ulega odrzuceniu na rozprawie lub na posiedzeniu niejawnym.

3. ORGANIZACJA SĄDU POLUBOWNEGO.

§ 11

1. Piłkarski Sąd Polubowny składa się z 32 arbitrów powoływanych i odwoływanych przez Zarząd PZPN.

2. Zarząd PZPN powołuje i odwołuje Przewodniczącego, Wiceprzewodniczącego, Sekretarza Piłkarskiego Sądu Polubownego na wniosek Prezesa PZPN. Zarząd powołuje pozostałych 2 członków Prezydium Sądu, a następnie po 9 arbitrów zaproponowanych przez środowisko klubów ligowych, środowisko piłkarzy ligowych oraz Przewodniczącego Sądu.

3. Kadencja Piłkarskiego Sądu Polubownego wynosi 4 lata i jest równa kadencji Zarządu.

4. Arbitrzy Piłkarskiego Sądu Polubownego mogą podlegać ponownemu powołaniu na dalsze kadencje.

5. Członkiem Sądu Polubownego nie może być sędzia państwowy. Nie dotyczy to sędziów w stanie spoczynku.

6. Upływ kadencji Piłkarskiego Sądu Polubownego nie powoduje wygaśnięcia powołania arbitra do rozpoznania i rozstrzygnięcia spraw będących w toku. W przypadku gdy arbiter nie zostanie powołany na kolejną kadencję, uczestniczy on w rozpoznawaniu i rozstrzygnięciu sprawy, z jego udziałem uprzednio rozpoznawanej, do czasu wydania wyroku albo postanowienia o umorzeniu postępowania lub innego postanowienia kończącego postępowanie w sprawie.

7. Sąd Polubowny oraz Zespół Orzekający wykonują czynności związane z postępowaniem arbitrażowym z należytą starannością, w szczególności dążąc do tego, aby wydane orzeczenie było skuteczne i wykonalne.

8. Arbitrzy, a także Sąd Polubowny i PZPN oraz ich pracownicy nie ponoszą odpowiedzialności za szkodę powstałą w następstwie działań lub zaniechań związanych z prowadzeniem postępowania arbitrażowego, chyba że szkoda została wyrządzona umyślnie.

§ 12

1. Arbitrem może być osoba fizyczna posiadająca zdolność do czynności prawnych.

2. Arbitrem Sądu Polubownego może być tylko osoba wpisana na listę jego członków.
3. Arbitr jest niezawisły; nie jest on reprezentantem którejkolwiek ze stron. Powierzoną mu funkcję sprawuje w sposób bezstronny, według swej najlepszej wiedzy i sumienia. Powinien zachować w tajemnicy przebieg narady i głosowania.
4. Arbitr nie może przyjąć funkcji, jeżeli w danej sprawie może istnieć uzasadniona wątpliwość co do jego bezstronności lub niezależności.

5. Arbitr Sądu Polubownego nie może występować przed Sądem w charakterze pełnomocnika.

§ 13

Przed objęciem swojej funkcji, członkowie Sądu Polubownego podpisują indywidualnie deklarację o następującej treści:

“DEKLARUJĘ UROCZYŚCIE, ŻE Z NAJWYŻSZĄ STARANNOŚCIĄ I PRZY WYKORZYSTANIU PEŁNI POSIADANEJ WIEDZY, WYKONYWAĆ BĘDĘ PRAWIDŁOWO I SUMIENNIE FUNKCJĘ ARBITRA, ŻE ZACHOWAM W TAJEMNICY PRZEBIEG NARAD, GŁOSOWAŃ, ŻE BĘDĘ POSTĘPOWAĆ Z PEŁNĄ OBIEKTYWNOŚCIĄ I NIEZALEŻNOŚCIĄ.”

§ 14

1. W przypadku ustąpienia, nie wypełniania obowiązków członka Sądu Polubownego lub w razie rażącego naruszenia obowiązków wiążących się ze sprawowaniem funkcji arbitra, Zarząd PZPN - na wniosek Prezydium Sądu - może odwołać danego arbitra i na jego miejsce powołać inną osobę.
2. W razie śmierci arbitra lub utraty przez niego zdolności do czynności prawnych Zarząd PZPN powołuje nowego arbitra.

3. Arbitr powołany w powyższym trybie pełni swoje obowiązki do końca kadencji arbitra, w miejsce którego został powołany.

§ 15

1. Bieżącą działalnością Sądu Polubownego kieruje jego Prezydium, w skład którego wchodzi: Przewodniczący, Wiceprzewodniczący, Sekretarz (powoływani i odwoływani na wniosek Prezesa PZPN) i 2 członków powoływanych i odwoływanych przez Zarząd PZPN.

2. W razie ustania członkostwa w Prezydium: Przewodniczącego, Wiceprzewodniczącego lub Sekretarza, Zarząd PZPN wybiera nową osobę na wskazaną funkcję, na wniosek Prezesa PZPN.

3. W razie ustania członkostwa w Prezydium pozostałych Członków Prezydium, Zarząd PZPN powołuje nowego Członka Prezydium na wniosek Przewodniczącego Sądu.

§ 16

Przewodniczącym i Sekretarzem Sądu Polubownego oraz Przewodniczącym Zespołu Orzekającego może być jedynie arbitr, który ma wyższe wykształcenie prawnicze, wiedzę i praktykę w działalności sportowej, a przy tym wykonuje lub wykonywał zawód adwokata, radcy prawnego, notariusza lub prokuratora albo w przeszłości wykonywał zawód sędziego.

§ 17

Do zadań Prezydium Sądu Polubownego w szczególności należy:

1. rozstrzygnięcie na wniosek Przewodniczącego lub Sekretarza **kwestii związanych z interpretacją nin. Regulaminu,**
2. prowadzenie i ogłaszanie listy członków Sądu,
3. wydawanie opinii o charakterze prawno-konsultacyjnym, związanych z uprawianiem sportu piłki nożnej,
4. uchwalanie i dokonywanie zmian Regulaminu Kosztów Sądu Polubownego oraz Regulaminu Honorariów Arbitrów,
5. wyznaczenie arbitra na wniosek strony (par. 23 ust. 2) lub w zastępstwie strony, która odmawia lub zaniedba wyznaczenia arbitra w ciągu określonego terminu (par. 23 ust. 1) oraz wyznaczenie przewodniczącego zespołu orzekającego w przypadku, gdy arbitrzy nie mogą osiągnąć porozumienia co do jego osoby (par. 23 ust. 3),
6. wyznaczenie członków Zespołu Orzekającego rozpoznającego wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy, **w razie nie wskazania ich przez skarżącego oraz stronę przeciwną,**
7. **wyznaczenie arbitrów - spośród członków Prezydium Sądu lub arbitrów powołanych na wnioski Przewodniczącego Sądu - do rozpoznawania spraw, które podlegają rozpoznaniu przez jednego arbitra,**
8. wykonanie innych funkcji przewidzianych dla Prezydium Sądu w nin. Regulaminie.

§ 18

O ile nin. Regulamin nie przewiduje inaczej, uchwały Prezydium Sądu Polubownego są ważne i skuteczne tylko wówczas, jeżeli zostały podjęte bezwzględną większością głosów, przy obecności na posiedzeniu Prezydium co najmniej 3 członków.

§ 19

1. Przewodniczący Sądu Polubownego kieruje jego pracami oraz reprezentuje go na zewnątrz.
2. Bieżącą administrację Sądu Polubownego prowadzi Sekretarz, korzystający z pomocy personelu biurowego.

§ 20

1. Zadaniem Przewodniczącego Sądu Polubownego jest podejmowanie wszelkich czynności koniecznych do prawidłowego wykonywania sądownictwa arbitrażowego, jeżeli nie zostały one zastrzeżone dla Prezydium lub powierzone Sekretarzowi.

Do uprawnień Przewodniczącego Sądu Polubownego należy w szczególności:

- a) rozstrzygnięcie o zasadności żądania wyłączenia arbitra zgłoszonego przez stronę (§ 30),
- b) prowadzenie postępowania pojednawczego lub upoważnienie do tego Sekretarza lub innego członka Prezydium Sądu,
- c) **wyznaczanie 5-osobowego Zespołu Orzekającego do rozpoznania skarg na ostateczne decyzje Komisji Odwoławczej d.s. Licencji Klubowych PZPN w sprawie odmowy przyznania, zawieszenia lub pozbawienia licencji.**

2. W wypadku, gdy Przewodniczący Sądu Polubownego zostanie wybrany członkiem Zespołu Orzekającego, to jego uprawnienia do podejmowania czynności, w odniesieniu do spraw, w których został wyznaczony członkiem Zespołu Orzekającego, przechodzą na Wiceprzewodniczącego Sądu Polubownego.

3. W razie nieobecności Przewodniczącego obowiązki jego wykonuje Wiceprzewodniczący.

§ 21

1. Zadaniem Sekretarza Sądu Polubownego jest - podejmowanie zgodnie z nin. Regulaminem – wszelkich czynności niezbędnych dla zapewnienia prawidłowego biegu każdego postępowania arbitrażowego, z zastrzeżeniem uprawnień przysługujących przewodniczącym Zespołów Orzekających.

Do uprawnień Sekretarza Sądu Polubownego w szczególności należy:

a) dokonywanie kontroli formalnej pism wpływających do Sądu i bezzwłoczne wydawanie odpowiednich zarządzeń w tym zakresie,

b) prowadzenie korespondencji ze stronami,

c) sprawdzanie autentyczności otrzymanych pism i ewentualnie żądanie dostarczenia nowych dokumentów,

d) zabezpieczenie technicznej strony przebiegu postępowań toczących się przed Sądem Polubownym,

e) dokonywanie doręczeń pism i orzeczeń arbitrażowych,

f) archiwizowanie i zabezpieczanie akt spraw zakończonych, przy pomocy Administratora Sądu.

2. Sekretarz Sądu Polubownego prowadzi jego administrację i wykonuje postanowienia Prezydium.

3. Do Sądu Polubownego Sekretarz Generalny PZPN wyznacza Administratora/-ów Sądu spośród pracowników Biura PZPN. W razie czasowej nieobecności Administratora Sądu jego czynności realizuje inna osoba z Biura Związku.

4. Administrator Sądu realizuje czynności związane z bieżącą działalnością Sądu Polubownego, a w szczególności:

a) wraz z Przewodniczącym Sądu oraz Sekretarzem Sądu wykonuje wszystkie czynności wiążące się z przygotowaniem poszczególnych spraw do rozpoznania,

b) w uzgodnieniu z Sekretarzem Sądu i Przewodniczącym Zespołu Orzekającego wyznacza terminy rozpraw oraz zawiadamia o nich strony i uczestników postępowania,

c) odpowiada za bieżące sporządzanie protokołów z poszczególnych rozpraw i wykonywanie zarządzeń Zespołów Orzekających,

d) odpowiada za prawidłowe prowadzenie akt danego postępowania,

e) funkcjonuje jako osoba kontaktowa dla członków Sądu,

f) wykonuje inne czynności zlecone przez Przewodniczącego lub Sekretarza Sądu.

4. ZESPOŁY ORZEKAJĄCE.

§ 22

1. Z zastrzeżeniem ust. 2 i 3 rozpoznawanie i rozstrzyganie sporów poddanych kompetencji Sądu Polubownego należy do trzyosobowych Zespołów Orzekających, powołanych zgodnie z nin. Regulaminem.

2. Spory podlegają rozstrzygnięciu przez jednego arbitra, jeżeli:

1) wartość przedmiotu sporu nie przekracza 10. 000 zł,

2) ze względu na okoliczności faktyczne i prawne sprawy lub uzasadniony wniosek strony, tak postanowiło Prezydium Sądu.

3. Wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy, także rozstrzygniętej przez jednego arbitra rozpoznaje 5-osobowy Zespół Orzekający, przy czym każda ze stron wyznacza po dwóch arbitrów, a ci wybierają superarbitra.

4. Skargi na ostateczne decyzje Komisji Odwoławczej d.s. Licencji Klubowych PZPN w sprawie odmowy przyznania, zawieszenia lub pozbawienia licencji rozpoznaje 5-osobowy Zespół Orzekający wyznaczony przez Przewodniczącego Sądu.

5. W sprawach skomplikowanych od strony faktycznej i prawnej Prezydium Sądu może zadecydować o rozpoznaniu sprawy, o której mowa w ust.2 pkt 1) przez trzyosobowy Zespół Orzekający.

6. Jeżeli spór ma zostać rozstrzygnięty przez Zespół Orzekający składający się z trzech arbitrów, każda ze stron może wyznaczyć jednego arbitra oraz - na wypadek przeszkody – jednego arbitra zastępczego z listy członków Sądu Polubownego, zaś obaj arbitrzy wybierają z tej listy superarbitra, który przewodniczy Zespołowi Orzekającemu.

7. 3-osobowe Zespoły Orzekające w sprawach z par.4 ust.2 tworzy się w ten sposób, że każda ze stron wskazuje po jednym arbitrze rekomendowanym przez środowisko klubów ligowych i środowisko piłkarzy ligowych, a wybrani w ten sposób arbitrzy wybierają przewodniczącego Zespołu Orzekającego spośród członków Prezydium Sądu lub arbitrów wybranych na wniosek Przewodniczącego Sądu.

8. W sytuacjach, o których mowa w ust. 3, 5 i 6 Sekretarz Sądu przesyła stronom Listę Arbitrów wzywając każdą z nich, aby w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 5 dni, wskazała jednego arbitra, a także arbitra zastępczego, a w sprawach, o których mowa w ust.3 – dwóch arbitrów.

9. W przypadku nie wyznaczenia arbitra zastępczego przez strony, arbiter ten - w razie konieczności - jest wyznaczany przez Prezydium Sądu.

10. Przez przyjęcie funkcji arbiter zobowiązuje się ją pełnić zgodnie z Regulaminem.

§ 23

1. W wypadku, gdy którakolwiek ze stron odmawia wyznaczenia arbitra lub nie wskaże go w terminie zakreślonym przez Sąd Polubowny, to wówczas Prezydium Sądu Polubownego wyznacza arbitra w zastępstwie strony.

2. Prezydium Sądu może wyznaczyć arbitra w zastępstwie strony na jej wniosek skierowany do Sądu Polubownego przed upływem terminu zakreślonego stronie do wyznaczenia arbitra.

3. W wypadku, gdy arbitrzy wyznaczeni przez strony nie mogą w ciągu **3 dni** osiągnąć porozumienia, co do wyboru superarbitra, to wówczas wyznacza go Prezydium Sądu.

§ 24

1. W wypadku, gdy arbiter nie może pełnić funkcji, albo jeżeli z jego powodu przewleka się w sposób istotny postępowanie arbitrażowe, to wówczas - z urzędu lub na wniosek stron - Prezydium Sądu może zarządzić wstąpienie arbitra zastępczego w miejsce dotychczasowego arbitra.

2. W razie odmowy przyjęcia funkcji arbitra osoba wskazana do pełnienia tej funkcji zawiadamia o tym niezwłocznie na piśmie Przewodniczącego lub Sekretarza Sądu.

3. W sytuacji, o której mowa w ust.1 i 2, o powtórzeniu w części lub w całości postępowania z udziałem nowego arbitra decyduje Zespół Orzekający w formie postanowienia, po

zapoznaniu się ze stanowiskiem stron postępowania oraz ewentualnym uzasadnieniem wniosku strony o powtórzenie czynności postępowania.

5. WYŁĄCZENIE I USTĄPIENIE ARBITRA.

§ 25

1. Wyznaczony arbiter powinien wyłączyć się niezwłocznie od udziału w sprawie, jeśli uzna, że istnieją ku temu względy prawne lub osobiste. Arbiter może być także wyłączony przez Przewodniczącego Sądu Polubownego, uwzględniającego umotywowane żądanie strony.

2. Arbiter powinien zawiadomić Przewodniczącego lub Sekretarza Sądu o zachodzącej podstawie swego wyłączenia i natychmiast zaniechać podejmowania jakichkolwiek czynności w danej sprawie.

§ 26

1. Arbiter powinien odmówić przyjęcia funkcji w danej sprawie lub zrezygnować z jej pełnienia, jeśli uzna, że nie może być bezstronnym **lub niezależnym**, albo jeżeli według przepisów prawnych obowiązujących w miejscu i czasie rozprawy oraz orzekania, dotyczy go przyczyna wyłączenia.

2. W szczególności arbiter powinien wyłączyć się od udziału w sprawie w następujących sytuacjach:

a) w sprawach, w których jest stroną lub pozostaje z jedną ze stron w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że wynik sprawy może oddziaływać na jego prawa lub obowiązki,

b) w sprawach swego małżonka, krewnych lub powinowatych w linii prostej, krewnych bocznych do czwartego stopnia i powinowatych bocznych do drugiego stopnia,

c) w sprawach osób związanych z arbitrem z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli,

d) w sprawach, w których był on lub jest jeszcze pełnomocnikiem albo był adwokatem lub radcą prawnym jednej ze stron,

e) w sprawach, w których brał udział w wydaniu zaskarżonego orzeczenia, jak również w sprawach o ważność aktu prawnego z jego udziałem sporządzonego lub przez niego rozpoznawanego oraz w sprawach, w których występował jako prokurator.

3. Powody wyłączenia trwają także po ustaniu małżeństwa, przysposobienia, opieki lub kurateli.

§ 27

Niezależnie od przyczyn wymienionych w paragrafie poprzedzającym, Przewodniczący Sądu może wyłączyć arbitra na wniosek strony, która wykazuje, że między arbitrem a jedną ze stron lub jej przedstawicielem zachodzi stosunek osobisty tego rodzaju, że mógłby wywołać wątpliwości co do bezstronności arbitra.

§ 28

1. Wniosek o wyłączenie arbitra strona zgłasza na piśmie, uprawdopodabiając przyczyny wyłączenia.

2. Strona, która przystąpiła do rozprawy powinna uprawdopodobnić ponadto, że przyczyna wyłączenia dopiero później powstała lub stała się jej znana.

3. Strona może żądać wyłączenia arbitra w terminie 5 dni od powzięcia wiadomości o podstawie jego wyłączenia. Po upływie tego terminu uważa się, że strona zrzekła się uprawnienia do żądania wyłączenia arbitra na tej podstawie.

4. Aż do rozstrzygnięcia wniosku o wyłączenie, arbiter może spełniać tylko czynności nie cierpiące zwłoki.

§ 29

1. Sekretarz Sądu przekazuje odpis wniosku o wyłączenie arbitra drugiej stronie oraz arbitrowi, którego wniosek dotyczy, w celu umożliwienia im ustosunkowania się do jego treści w wyznaczonym terminie, nie dłuższym niż 5 dni.

2. Jeżeli Przewodniczący Sądu uzna to za celowe, może umożliwić zajęcie stanowiska w odniesieniu do wniosku przez pozostałych członków Zespołu Orzekającego.

3. Jeżeli wniosek o wyłączenie dotyczy więcej niż jednego arbitra, Przewodniczący Sądu wydaje odrębne postanowienie w odniesieniu do każdego arbitra.

4. Odpis wniosku strony o wyłączenie arbitra wyznaczonego przez stronę przeciwną Sekretarz Sądu doręcza drugiej stronie, wzywając ją, aby w określonym - nie krótszym niż **3 dni** – terminie wyznaczyła, na wypadek ewentualnego uwzględnienia wniosku, innego arbitra. W przeciwnym razie, w przypadku uwzględnienia wniosku, arbitra, w miejsce wyłączonego, wyznaczy Przewodniczący Sądu Polubownego.

§ 30

Wniosek o wyłączenie arbitra, z uwzględnieniem ewentualnej odpowiedzi na wniosek strony przeciwnej rozpoznaje i rozstrzyga Przewodniczący Sądu Polubownego.

§ 31

1. Wniosek strony o wyłączenie Przewodniczącego Zespołu Orzekającego (superarbitra) rozpoznaje Prezydium Sądu Polubownego. Przepis § 28 stosuje się odpowiednio.

2. W razie wyłączenia superarbitra, arbitrzy winni w terminie **3 dni** wyznaczyć nowego Przewodniczącego Zespołu Orzekającego. Niedotrzymanie tego terminu powoduje wyznaczenie superarbitra przez Prezydium Sądu Polubownego.

3. Arbiter może ustąpić w każdym czasie, składając Przewodniczącemu Sądu pisemne oświadczenie z podaniem powodów ustąpienia. W takim przypadku par.22 ust.6 Regulaminu stosuje się odpowiednio.

4. W razie dwukrotnego ustąpienia arbitra powołanego przez tę samą stronę, druga strona może, w terminie 3 dni od dnia, w którym dowiedziała się o drugim ustąpieniu arbitra, zażądać zastępczego powołania za tę stronę arbitra przez Prezydium Sądu. Postanowienie stosuje się także w razie kolejnego ustąpienia arbitra.

6. ZAPIS NA SĄD POLUBOWNY

§ 32

1. Sąd Polubowny jest właściwy do rozpoznania sporu wynikającego z klauzuli kompromisarskiej sformułowanej w odrębnym dokumencie lub w umowie materialnoprawnej (np. w umowie transferowej, indywidualnym kontrakcie piłkarskim lub trenerskim), względnie ze **statutu lub regulaminu** organizacji sportowej wskazującej na kompetencję Sądu Polubownego do rozpatrzenia sprawy.

2. Zapis na sąd polubowny dotyczący sporów ze stosunków korporacyjnych lub członkowskich może być także zamieszczony w statucie stowarzyszenia lub umowie (statucie) spółki handlowej.

§ 33

1. W przypadku sporządzenia przez strony odrębnego zapisu na sąd polubowny, powinien on zawierać dokładne oznaczenie przedmiotu sporu albo stosunku prawnego, z którego spór wynikł lub może wyniknąć. Dopuszczalne jest zarówno zamieszczenie w umowie materialnoprawnej klauzuli przewidującej, że wszelkie spory mogące wyniknąć w przyszłości z tej umowy będą rozstrzygane przez Sąd Polubowny (tzn. klauzula kompromisarska), jak i zawarcie odrębnej umowy o poddanie pod rozstrzygnięcie Sądu Polubownego sporu już istniejącego (tzn. kompromis).

2. Zapis na sąd polubowny powinien być sporządzony na piśmie. Nie jest konieczne jednoczesne podpisanie zapisu.

§ 34

Sąd Polubowny ma prawo interpretacji klauzuli **kompromisarskiej** lub kompromisu.

§ 35

1. Sąd Polubowny oraz Zespoły Orzekające stosując postanowienia niniejszego Regulaminu - uwzględniają postanowienia Regulaminu statuującego właściwość niniejszego Sądu, ewentualnie umowy o arbitraż, jeżeli ona jest sporządzona, o ile nie są one sprzeczne z Regulaminem Sądu.

2. Przed wyznaczeniem Zespołu Orzekającego w ramach kontroli formalnej pism wszczynających postępowanie przed Sądem Polubownym, Sekretarz Sądu z urzędu dokonuje wstępnego sprawdzenia właściwości Sądu Polubownego i wydaje odpowiednie rozstrzygnięcia w tym zakresie.

3. W razie stwierdzenia braku właściwości Sądu Polubownego, pozew podlega odrzuceniu przez Zespół Orzekający w drodze postanowienia wydanego po przeprowadzeniu rozprawy lub w orzeczeniu końcowym.

§ 36

Na orzeczenie Zespołu Orzekającego w przedmiocie stwierdzenia właściwości Sądu Polubownego bądź jego braku przysługuje zażalenie do 5 - osobowego Zespołu Orzekającego, wnoszone w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia wraz z uzasadnieniem. Zażalenie rozpoznawane jest z uwzględnieniem przepisów par.par. 93-105 nin. Regulaminu normujących postępowanie dot. wniosków o ponowne rozpatrzenie sprawy.

CZĘŚĆ II – POSTĘPOWANIE ARBITRAŻOWE

7. CZYNNOŚCI PROCESOWE

§ 37

1. Strony mogą określić same, aż do chwili rozpoczęcia postępowania, tryb postępowania, który powinien być stosowany w toku rozpoznania sprawy.

2. W wypadku, gdy strony nie dokonały wyboru, o którym mowa w ust. 1 powyżej, Sąd Polubowny stosuje tryb postępowania określony w poniższych przepisach. Zespół Orzekający nie jest związany przepisami postępowania cywilnego. Nie może jednak zaniechać wszechstronnego wyjaśnienia okoliczności niezbędnych do rozstrzygnięcia sprawy. **Zespół Orzekający może stosować przepisy kodeksu postępowania cywilnego w sprawach nieuregulowanych nin. Regulaminem.**

3. Zespół Orzekający prowadzi postępowanie w sposób zapewniający równe traktowanie stron oraz prawo każdej ze stron do bycia wysłuchaną i przedstawienia swoich twierdzeń oraz dowodów na ich poparcie.

4. Strony postępowania powinny działać w dobrej wierze i przyczyniać się do realizowanych przez arbitrów zasad szybkości i efektywności postępowania oraz unikania zbędnych kosztów.

§ 38

1. Wszczęcie postępowania przed Sądem Polubownym następuje przez wniesienie pozwu. Pozew wnoszony jest do Sądu wraz z niezbędną liczbą **odpisów** przeznaczonych dla każdej z osób pozwanych. **W przypadku gdy dokument obejmujący zapis na sąd polubowny obejmuje wskazanie adresów poczty elektronicznej stron do doręczeń, wniesienie pozwu jest możliwe na adres poczty elektronicznej Sądu Polubownego.**

2. W przypadku uchylecia przez sąd państwowy wyroku Sądu Polubownego, podjęcie przez ten Sąd jeszcze raz postępowania w sprawie może nastąpić **na podstawie nowego pozwu złożonego przez stronę powodową, która nie jest zobowiązana do uiszczenia opłaty zasadniczej. Postanowienie zdania 1 nie dotyczy wydatków ponoszonych przez strony i opłaty wnoszonej przez skarżącego od wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.**

3. Pozew powinien zawierać:

a) oznaczenie stron postępowania wraz z podaniem ich adresów, adresów **poczty elektronicznej**, telefonów kontaktowych,

b) dokładnie określone żądanie wraz z jego uzasadnieniem oraz z powołaniem dowodów na poparcie przytoczonych okoliczności,

c) oznaczenie wartości przedmiotu sporu w kwocie brutto, **wyrażonej w złotych**,

4. Pozew może również wskazywać arbitra wyznaczonego przez stronę lub zawierać wniosek o wyznaczenie arbitra przez Prezydium Sądu Polubownego.

§ 39

1. Do pozwu należy dołączyć:

1) dowody, zwłaszcza dowody z dokumentów, chyba że charakter dowodu wyklucza możliwość jego dołączenia,

2) w przypadku ustanowienia pełnomocnika - oryginał lub odpis pełnomocnictwa, imię, nazwisko i adres, a także numer telefonu oraz adres poczty elektronicznej pełnomocnika,

3) jeżeli on nie wynika z dołączonych dokumentów - odpis zapisu na sąd polubowny lub innego dokumentu uzasadniającego właściwość Sądu Polubownego zgodnie z nin. Regulaminem.

2. Wymienione w pozwie dowody, zwłaszcza dowody z dokumentów, jak również teksty zawartych między stronami umów i porozumień powinny być dołączone do pozwu w **odpisach, których zgodność z oryginałem powinna być potwierdzona przez profesjonalnego pełnomocnika strony występującej w danym postępowaniu.**

3. Jeżeli pozew nie odpowiada wymogom określonym w par. 38 ust.3 i par. 39 ust.1 i 2 Sekretarz Sądu wzywa powoda do uzupełnienia braków w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 5 dni.

§ 40

1. Sekretarz Sądu wzywa stronę powodową lub stronę wnoszącą powództwo wzajemne, aby w terminie przez niego oznaczonym, nie krótszym niż **5 dni** od daty doręczenia wezwania uiściła opłatę rejestracyjną oraz określony wpis. Wysokość opłaty rejestracyjnej i wpisu jest określona w Regulaminie Kosztów Piłkarskiego Sądu Polubownego.

2. W razie nie uzupełnienia pozwu lub nie uiszczenia opłaty rejestracyjnej i/lub wpisu w całości w terminie oznaczonym w wezwaniu o którym mowa **w par. 39 ust.3 oraz ust.1 nin. paragrafu** pozew podlega zwrotowi na podstawie zarządzenia Sekretarza Sądu.

3. W braku wskazania arbitra w pozwie Sekretarz Sądu wzywa stronę powodową do wyznaczenia arbitra w terminie **5 dni** od daty doręczenia wezwania.

4. Jeżeli strona powodowa cofnie pozew wraz ze zrzeczeniem się roszczenia przed dokonaniem wyboru arbitrów i Przewodniczącego Zespołu Orzekającego, wówczas Sekretarz Sądu wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania.

5. Cofnięcie pozwu bez zrzeczenia się roszczenia po uiszczeniu **opłaty zasadniczej** jest skuteczne po wyrażeniu zgody przez drugą stronę.

6. Powód może rozszerzyć powództwo do czasu zakończenia postępowania przed 3-osobowym Zespołem Orzekającym, chyba że Zespół Orzekający uzna, że rozszerzenie powództwa spowodowałoby nadmierne przedłużenie postępowania. Rozszerzenie powództwa wymaga uzupełnienia wpisu.

7. Zespół Orzekający, może **na posiedzeniu niejawnym lub podczas** pierwszej rozprawy, określić rzeczywistą wartość przedmiotu sporu. **W takim przypadku należy wezwać powoda do uzupełnienia opłat przez uiszczenie różnicy pomiędzy opłatami obliczonymi od wartości przedmiotu sporu określonej przez Zespół Orzekający z opłatami uiszczonymi przez powoda.**

8. Sąd nie rozpoznaje wniosku ani nie dokonuje czynności, jeśli we właściwym terminie **nie zostaną** w całości uiszczone należna **opłata zasadnicza** lub zaliczka na pokrycie wydatków.

§ 41

1. Po wszczęciu postępowania i uiszczeniu opłaty rejestracyjnej oraz wpisu Sekretarz Sądu Polubownego doręcza stronie pozwanej pozew wraz z Listą Arbitrów oraz wzywa ją, aby w ciągu określonego terminu – **nie krótszego niż 5 dni** – wyznaczyła jednego arbitra oraz **arbitra zastępczego** i wniosła odpowiedź na pozew **w terminie nie krótszym niż 7 dni**.

2. Nie wniesienie w określonym terminie odpowiedzi na pozew nie wstrzymuje dalszego biegu sprawy.

3. Po złożeniu przez pozwanego odpowiedzi na pozew, Przewodniczący Zespołu Orzekającego może zarządzić w miarę potrzeby wymianę dalszych pism **procesowych**, przy czym oznaczy wówczas porządek składania pism, terminy, w których należy je składać i okoliczności, które mają być wyjaśnione.

4. Każde dalsze pismo procesowe kierowane do Sądu Polubownego winno zawierać:

a) oznaczenie Sądu, do którego jest skierowane, oraz sygnaturę, pod jaką zarejestrowano sprawę.

b) imiona i nazwiska lub nazwę stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników,

c) oznaczenie miejsca zamieszkania lub siedziby stron oraz adresu do doręczeń;

d) oznaczenie rodzaju pisma;

e) osnovę wniosku lub oświadczenia oraz dowody na poparcie przytoczonych okoliczności;

f) podpis strony albo jej przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika;

g) wymienienie załączników.

5. Pismo procesowe wnosi się do Sądu Polubownego bezpośrednio w siedzibie Sądu lub za pośrednictwem podmiotu prowadzącego działalność w zakresie doręczania korespondencji. Stosownie do treści par.53 ust.4 nin. Regulaminu, możliwe jest – za zgodą stron - wnoszenie pism procesowych na nośnikach cyfrowych lub za pośrednictwem elektronicznych środków porozumiewania się na odległość. Odrębne wyrażenie zgody przez strony nie jest konieczne w przypadku, gdy dokument zawierający zapis na sąd polubowny zawiera wskazanie adresów poczty elektronicznej stron do doręczeń.

§ 42

1. W odpowiedzi na pozew lub do czasu zakończenia pierwszej rozprawy – o ile została wyznaczona, strona pozwana może wnieść powództwo wzajemne, jeżeli roszczenie wzajemne jest w związku z roszczeniem powoda lub nadaje się do potrącenia, a jego rozpoznanie należy do właściwości Sądu Polubownego.

2. Do pozwu wzajemnego stosuje się odpowiednio postanowienia dotyczące pozwu.

3. Zespół Orzekający może zezwolić na wniesienie pozwu wzajemnego również w późniejszym terminie, jeżeli nie spowoduje to nadmiernego przedłużenia postępowania.

4. Pozew wzajemny podlega rozpoznaniu przez Zespół Orzekający ustanowiony dla rozpoznania pozwu głównego.

5. W odpowiedzi na pozew lub do czasu zakończenia pierwszej rozprawy – o ile została wyznaczona – strona pozwana może podnieść zarzut potrącenia, jeżeli pozostaje on w związku z roszczeniem powoda. Zarzut potrącenia podlega odrębnej opłacie.

§ 43

1. W przypadku uczestnictwa kilku osób po stronie powodowej lub po stronie pozwanej osoby te wyznaczają zgodnie jednego arbitra w terminie oznaczonym przez Sekretarza Sądu.

2. W razie nie wyznaczenia arbitra przez ww. osoby w terminie określonym w ust.1, arbitra wyznacza **Prezydium Sądu**.

3. Wezwania lub inne pisma kierowane są przez Sekretarza Sądu lub stronę do wszystkich osób występujących po każdej ze stron.

4. Dwa lub więcej postępowań toczących się pomiędzy tymi samymi stronami na podstawie Regulaminu może, na wniosek strony, zostać połączonych w jedno postępowanie, jeżeli skład Zespołu Orzekającego w każdym z tych postępowań jest ten sam oraz:

1) roszczenia stron w postępowaniach podlegających połączeniu oparte są na tym samym zapisie na sąd polubowny albo

2) roszczenia stron w postępowaniach podlegających połączeniu pozostają ze sobą w związku, chociaż oparte są na różnych zapisach na sąd polubowny.

5. Przedmiotem połączenia mogą być również postępowania, w których brak jest tożsamości stron, jeżeli skład Zespołu Orzekającego w każdym z tych postępowań jest ten sam oraz spełniona jest przesłanka określona w ust.4 pkt 1 lub pkt 2, a strony wszystkich postępowań wyrażą na to zgodę.

6. Zespół Orzekający wydaje w każdym z tych postępowań podlegających połączeniu postanowienie wskazujące postępowania, które podlegają połączeniu.

7. Wydając postanowienie w przedmiocie połączenia postępowań Zespół Orzekający bierze pod uwagę wszystkie istotne okoliczności i kieruje się interesem stron, zwłaszcza potrzebą zapewnienia sprawnego przebiegu postępowania.

§ 44

W postępowaniu przed Sądem Polubownym wszystkich uczestników obowiązuje zasada poufności, o ile strony nie wyraziły zgody na ujawnienie osobom trzecim okoliczności sprawy w całości lub w części.

§ 45

Kto ma interes prawny w tym, aby sprawa została rozstrzygnięta na korzyść jednej ze stron, może aż do **zakończenia postępowania** przed trzyposobowym Zespołem Orzekającym przystąpić do tej strony (interwencja uboczna).

§ 46

1. Wstąpienie do sprawy interwenient uboczny powinien zgłosić w piśmie, w którym poda, jaki ma interes prawny we wstąpieniu i do której ze stron przystępuje. Pismo to należy doręczyć obu stronom.

2. Interwenient uboczny może ze wstąpieniem do sprawy połączyć dokonanie innej czynności procesowej.

§ 47

1. Każda ze stron może zgłosić opozycję przeciwko wstąpieniu interwenienta ubocznego, jednakże nie później **niż w terminie 3 dni**.

2. Zespół Orzekający oddali opozycję po przeprowadzeniu co do niej rozprawy, jeżeli interwenient uprawdopodobni, że ma interes prawny we wstąpieniu do sprawy.

3. Mimo wniesienia opozycji interwenient uboczny bierze udział w sprawie, dopóki orzeczenie uwzględniające opozycję nie stanie się prawomocne.

§ 48

Interwenient uboczny jest uprawniony do wszelkich czynności procesowych dopuszczalnych według stanu sprawy. Nie mogą one jednak pozostawać w sprzeczności z czynnościami i oświadczeniami strony, do której przystąpił.

§ 49

Interwenientowi ubocznemu należy od chwili jego wstąpienia do sprawy doręczać, tak jak stronie, zawiadomienia o terminie i posiedzeniach sądowych oraz pisma i orzeczenia sądowe.

§ 50

1. W wypadku, gdy wynik sprawy może mieć wpływ na roszczenia regresowe lub odszkodowawcze jednej ze stron w stosunku do osoby trzeciej, każda ze stron może, **do zakończenia postępowania przed 3-osobowym Zespołem Orzekającym**, postawić wniosek o zawiadomienie tej osoby o toczącej się sprawie z wezwaniem do wzięcia udziału w charakterze interwenienta ubocznego.

2. Przewodniczący Zespołu Orzekającego przekazuje jeden egzemplarz wniosku wraz z załącznikami do osoby trzeciej z wezwaniem, by w określonym terminie, nie krótszym niż **5 dni**, oświadczyła, czy przystępuje do sprawy w charakterze interwenienta ubocznego.

§ 51

W sprawie może występować kilku interwenientów po każdej stronie.

§ 52

Interwenantowi ubocznemu nie przysługuje prawo wyboru arbitra.

§ 53

1. Pisma procesowe do Sądu Polubownego, a także pisma przeznaczone dla strony postępowania doręcza się za pośrednictwem poczty listem poleconym, w tym za potwierdzeniem odbioru, pocztą kurierską albo w inny sposób umożliwiający ich nadanie.

2. Każde pismo w postępowaniu arbitrażowym uważa się za doręczone, jeżeli zostało wręczone adresatowi **osobiście albo dostarczone do siedziby jego przedsiębiorstwa **lub** do miejsca zwykłego pobytu adresata **względnie** na jego adres pocztowy. **Za miejsce zwykłego pobytu zawodnika albo trenera uważa się klub piłkarski, z którym łączy go kontrakt o uprawianie piłki nożnej, albo kontrakt trenerski.****

3. Jeżeli adresat jest przedsiębiorcą lub innym podmiotem wpisanym do rejestru sądowego albo innego publicznego rejestru, pismo uważa się za doręczone również, gdy doszło na adres wskazany w rejestrze, chyba że strona podała inny adres dla doręczeń.

4. Na wniosek i koszt strony, albo z urzędu doręczenie może być dokonane również w inny sposób. Za zgodą stron pisma mogą być doręczane wyłącznie za pomocą środków porozumiewania się na odległość, np. pocztą elektroniczną lub faksem. Doręczenia za pomocą środków porozumiewania się na odległość, takich jak poczta elektroniczna lub faks, mogą być dokonywane tylko na adres wskazany dla tych doręczeń. Odrębne wyrażenie zgody przez strony nie jest konieczne w przypadku, gdy dokument zawierający zapis na sąd polubowny zawiera wskazanie adresów poczty elektronicznej stron do doręczeń.

5. Pismo uważa się za doręczone w dniu odebrania przez adresata, a jeśli adresat odmówił odbioru pisma – w dniu stwierdzonej odmowy. Jeżeli adresat nie odebrał pisma nadanego listem poleconym lub pocztą kurierską, pismo uważa się za doręczone w ostatnim dniu, w którym adresat mógł je odebrać.

6. Pismo wysłane pocztą elektroniczną lub w inny sposób za pomocą środków porozumiewania się na odległość uważa się za doręczone trzeciego dnia od jego wysłania.

7. Jeżeli strona ustanowiła pełnomocnika lub pełnomocnika dla doręczeń, pisma przeznaczone dla tej strony doręcza się wskazanemu pełnomocnikowi. Pełnomocnikowi kilku osób doręcza się jeden egzemplarz pisma i załączników. Jeżeli strona ustanowiła kilku pełnomocników, doręczenia dokonuje się tylko jednemu pełnomocnikowi. Strona może wskazać pełnomocnika, któremu należy doręczać pisma.

8. W sprawach nie cierpiących zwłoki, Zespół Orzekający może wzywać strony, świadków, biegłych lub inne osoby w sposób, który uzna za najbardziej celowy, nawet z pominięciem trybu przewidzianego w ust. 1-5 jeżeli uzna to za niezbędne do przyspieszenia rozpoznania sprawy. Dotyczy to również doręczeń oraz zarządzeń mających na celu przygotowanie rozprawy – **jeżeli jest prowadzona, zwłaszcza zaś żądania niezbędnych do rozstrzygnięcia sprawy dokumentów.**

9. W toku sprawy adwokat oraz radca prawny doręczają sobie nawzajem bezpośrednio odpisy pism procesowych z załącznikami.

§ 54

1. Terminy określone w Regulaminie oblicza się według przepisów polskiego prawa cywilnego.

2. Termin do złożenia pisma jest zachowany, jeżeli przed jego upływem pismo zostało doręczone adresatowi lub nadane do adresata w sposób określony w par.53.

3. Termin dla strony do dokonania czynności zaczyna biec od dnia następującego po dniu doręczenia jej pisma. Jeżeli jednak następny dzień po doręczeniu pisma jest świętem państwowym lub innym dniem wolnym od pracy, termin zaczyna biec w pierwszym dniu roboczym następującym po tym dniu. Jeżeli ostatni dzień terminu jest świętem państwowym lub innym dniem wolnym od pracy, termin upływa z pierwszym dniem roboczym następującym po tym dniu.

4. Przewodniczący Zespołu Orzekającego może z ważnej przyczyny przedłużyć lub skrócić termin określony w treści postanowienia lub zarządzenia Zespołu Orzekającego, **za wyjątkiem terminów określonych wprost w Regulaminie.**

§ 55

1. Czynność podjęta przez stronę po upływie terminu jest bezskuteczna.

2. Jeżeli strona nie dokonała w terminie czynności procesowej bez swojej winy, Zespół Orzekający na jej wniosek, postanowi przywrócenie terminu.

3. Pismo z wnioskiem o przywrócenie terminu wnosi się do Sądu Polubownego, w ciągu tygodnia od czasu ustania przyczyny uchybienia terminu. W piśmie tym należy uprawdopodobnić okoliczności uzasadniające wniosek. Równocześnie z wnioskiem strona powinna dokonać czynności procesowej.

4. Po upływie 6 miesięcy od uchybionego terminu, jego przywrócenie jest dopuszczalne tylko w wypadkach wyjątkowych.

5. Wniosek o przywrócenie terminu zgłoszony przed wydaniem wyroku albo postanowienia o umorzeniu postępowania lub innego postanowienia kończącego postępowanie rozpoznaje wyłoniony w sprawie **jednoosobowy albo** trzyosobowy Zespół Orzekający, a zgłoszony w późniejszym czasie Sekretarz Sądu. Po ukonstytuowaniu się **5-osobowego** Zespołu Orzekającego rozpoznaje on ostatecznie wnioski o przywrócenie terminu.

6. Po rozpoznaniu wniosku o przywrócenie terminu Zespół Orzekający lub Sekretarz Sądu odda wniosek, jeżeli jest on bezzasadny. Wniosek spóźniony lub niedopuszczalny podlega odrzuceniu przez Zespół Orzekający lub Sekretarza Sądu.

7. W razie uwzględnienia wniosku Zespół Orzekający lub Sekretarz Sady rozstrzyga o przywróceniu terminu do dokonania czynności procesowej.

8. Postanowienie w przedmiocie wniosku o przywrócenie terminu może być wydane na posiedzeniu niejawnym.

9. Od postanowienia w przedmiocie oddalenia lub odrzucenia wniosku o przywrócenie terminu przysługuje zażalenie do 5-osobowego Zespołu Orzekającego, którego orzeczenie jest ostateczne. Zażalenie rozpoznawane jest z uwzględnieniem przepisów par. par. 93-105 nin. Regulaminu normujących postępowanie dot. wniosków o ponowne rozpatrzenie sprawy.

8. POSTĘPOWANIE POJEDNAWCZE

§ 56

Każde postępowanie sporne może być, za zgodą drugiej strony, poprzedzone postępowaniem pojednawczym, którego celem jest zawarcie ugody przez strony.

§ 57

Wyznaczenie terminu i przeprowadzenie postępowania pojednawczego należy do Przewodniczącego Sądu, względnie z jego upoważnienia do innego członka Prezydium Sądu.

§ 58

1. W wypadku, gdy w postępowaniu pojednawczym nie dojdzie do zawarcia ugody przez strony, wówczas na wniosek powoda wszczyna się postępowanie sporne.
2. W wypadku, gdy powód w ciągu **7 dni** od zakończenia postępowania pojednawczego nie złoży wniosku o wszczęcie postępowania spornego, uważa się, że pozew nie wywołuje żadnych skutków prawnych, jakie przepisy wiążą z jego wniesieniem.

§ 59

1. Uгода zawarta przez strony w postępowaniu pojednawczym jest spisywana w protokole i podpisywana przez strony oraz arbitra prowadzącego to postępowanie. Treść każdej ugody powinna być zakończona sformułowaniem: "podpisano i zobowiązano się realizować w dobrej wierze obowiązki wynikające z niniejszej ugody."
2. Jeżeli strony zawarły ugodę przed Sądem Polubownym, Zespół Orzekający umarza postępowanie.

9. ROZPRAWA PRZED SĄDEM POLUBOWNYM

§ 60

1. Przewodniczący Zespołu Orzekającego wydaje przed rozprawą zarządzenia niezbędne do jej przygotowania, kieruje rozprawą i jest odpowiedzialny za sporządzanie uzasadnień postanowień procesowych i końcowego orzeczenia arbitrażowego.
2. Zarządzenia niezbędne do przygotowania rozprawy, w wypadkach nie cierpiących zwłoki, może wydać inny członek Zespołu Orzekającego, z upoważnienia przewodniczącego Zespołu Orzekającego.

§ 61

1.Zespół Orzekający rozpoznaje spór na podstawie dokumentów i innych pism, bez wyznaczania rozprawy.

2.Zespół Orzekający jest obowiązany rozpoznać sprawę na rozprawie na zgodny wniosek stron.

3.Zespół Orzekający, w szczególności na wniosek każdej ze stron, może postanowić o rozpoznaniu sprawy na rozprawie w celu przedstawienia przez strony twierdzeń lub dowodów na ich poparcie. Strona składająca wniosek o przeprowadzenie rozprawy winna w uzasadnieniu wniosku precyzyjnie określić kwestie wymagające wyjaśnienia na rozprawie bądź wskazać osobowe źródła dowodowe.

4.Przewodniczący Zespołu Orzekającego może postanowić o przeprowadzeniu rozprawy w formie telekonferencji lub zarządzić przeprowadzenie niektórych dowodów, w tym dowodu z zeznań świadka za pomocą środków komunikacji na odległość.

5.O terminie i miejscu rozprawy Przewodniczący Zespołu Orzekającego zawiadamia strony i pełnomocników stron.

6.Rozprawy przed Sądem Polubownym nie są jawne i **odbywają się bez udziału publiczności.**

7.Członkowie Prezydium Sądu Polubownego, a także po dwóch mężów zaufania, wprowadzonych przez strony **na rozprawy**, mogą się przysłuchiwać sprawie.

§ 62

1. Niestawienie się na rozprawę strony - prawidłowo powiadomionej o terminie - nie wstrzymuje biegu postępowania i podejmowania czynności procesowych.
2. Strony mogą być zastępowane przez upoważnionych pełnomocników.
3. Pełnomocnikiem osoby fizycznej może być adwokat lub radca prawny, a ponadto współuczestnik sporu, **pośrednik transakcyjny zawodnika będącego stroną postępowania**, rodzice, małżonek, rodzeństwo lub zstępni strony oraz osoby pozostające ze stroną w stosunku przysposobienia.
4. Pełnomocnikiem osoby prawnej może być adwokat lub radca prawny, a ponadto upoważniony działacz lub pracownik tej osoby.
5. Każda ze stron może wprowadzić na rozprawę po 2 mężów zaufania, którzy mogą przysłuchiwać się sprawie. Mężem zaufania może być osoba mająca pełną zdolność do czynności prawnych.

§ 63

1. Rozprawa odbywa się w języku polskim.
2. **Przewodniczący Zespołu Orzekającego powołuje tłumacza, jeżeli strona nie posługuje się językiem polskim lub ma się odbyć przesłuchanie osoby nie mogącej zeznawać w języku polskim, o ile udziału tłumacza nie zapewni strona postępowania, która nie włada językiem polskim, lub która wnioskuje o przesłuchanie świadka, który nie posługuje się językiem polskim. Niniejsze postanowienie stosuje się odpowiednio do tłumaczy z języka migowego.**

§ 64

W sytuacji, o której mowa w par. 61 ust. 2 i ust. 3 w toku rozprawy stronom powinna być stworzona możliwość przedstawienia twierdzeń - tak co do faktów, jak i co do prawa - które uznają za właściwe dla obrony swych praw.

§ 65

1. **W przypadku rozpoznawania sprawy na rozprawie - po wywołaniu sprawy najpierw powód, a potem pozwany zgłaszają ustnie wnioski formalne i żądania oraz przedstawiają twierdzenia i dowody na ich poparcie. Strony mogą ponadto wskazywać podstawy prawne swych wniosków i żądań.**
2. Każda ze stron obowiązana jest do złożenia oświadczenia co do twierdzeń strony przeciwnej, dotyczących okoliczności faktycznych.
3. Rozprawa obejmuje ponadto, stosownie do okoliczności, postępowanie dowodowe i roztrząsanie jego wyników.

§ 66

1. **Na stronie spoczywa ciężar wskazania dowodów dla udowodnienia faktów, z których wywodzi się skutki prawne.**
2. Zespół Orzekający rozstrzyga według własnego przekonania o wnioskach dowodowych stron. W szczególności, Zespół Orzekający może dopuścić dowód z dokumentów, dokonywać oględzin oraz przesłuchiwać strony, świadków i biegłych. **Może również dopuścić inne, wskazane przez strony dowody, jakie uzna za istotne dla wyjaśnienia sprawy.**
3. **Strona jest zobowiązana do zapewnienia stawiennictwa na rozprawie osoby zgłoszonej przez nią w celu przesłuchania w charakterze strony, środka lub biegłego.**

4. Zespół Orzekający może określić termin do zgłaszania oraz przeprowadzania dowodów, po upływie którego wnioski dowodowe stron nie zostaną uwzględnione lub przeprowadzone.

5. Sąd może dopuścić jako dowód pisemne oświadczenie świadka co do okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sporu, o ile strony wyrażą na to zgodę. Przyjmuje się zwłaszcza, że zgodę taką wyraziła strona, która przedłożyła pisemne oświadczenie świadka.

6. Szczegółowe zasady dotyczące sposobu przedstawienia dowodów oraz postępowania dowodowego mogą zostać określone przez Zespół Orzekający w postanowieniu. Zespół Orzekający może zwłaszcza szczegółowo określić formę i sposób sporządzenia oświadczenia, o którym mowa w ust.5, kolejność zadawania pytań przez strony świadkom lub czas przeznaczony dla stron na zadawanie pytań świadkowi lub wszystkim świadkom.

7. Zespół Orzekający ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Zespół Orzekający ocenia, na tej podstawie, jakie znaczenie nadać odmowie przedstawienia przez stronę dowodu lub przeszkodom stawianym przez nią w jego przeprowadzeniu.

8. W razie potrzeby przeprowadzenia dowodu poza miejscem rozprawy, Zespół Orzekający może zlecić taką czynność jednemu z arbitrów lub przeprowadzić dowód w inny właściwy sposób. **Strony i ich pełnomocnicy mają prawo brać udział w przeprowadzeniu dowodu przez wyznaczonego arbitra.**

9. Zespół Orzekający może powołać biegłego lub biegłych zlecając im sporządzenie opinii. Zespół Orzekający może dopuścić dowód z opinii sporządzonej na zlecenie stron lub strony.

10. Biegły po przedstawieniu swojej opinii, na żądanie strony lub gdy Zespół Orzekający uzna to za właściwe, bierze udział w rozprawie w celu udzielenia wyjaśnień i odpowiedzi na pytania. Jeśli Zespół Orzekający uzna to za właściwe, udział w rozprawie mogą brać również inni biegli i świadkowie.

11. Sąd może pobierać zaliczki na czynności dowodowe przeprowadzone przez Zespół Orzekający lub wyznaczonego arbitra.

12. Jeżeli strona wykáže, że rozstrzygnięcie sprawy nie jest możliwe bez przeprowadzenia dowodu lub wykonania czynności, której Sąd polubowny nie może wykonać, stosuje się art. 1192 Kodeksu postępowania cywilnego.

§ 67

Zespół Orzekający może zażądać przedstawienia dokumentu lub innego środka dowodowego będącego w posiadaniu strony, jeżeli jest to konieczne dla wyjaśnienia całokształtu sprawy.

§ 68

Przewodniczący Zespołu Orzekającego może zarządzić przedstawienie dokumentów, ksiąg i planów znajdujących się u stron lub osób trzecich, względnie przeprowadzenie oględzin.

§ 69

1. Strona może aż do **zakończenia postępowania** przytaczać okoliczności faktyczne i dowody na uzasadnienie swych wniosków lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej z zastrzeżeniem niekorzystnych skutków w zakresie kosztów i merytorycznego rozstrzygnięcia, jakie mogą dla niej wyniknąć z działania na zwłokę lub niezastosowania się do zarządzeń Przewodniczącego Zespołu Orzekającego.

2. Zespół Orzekający pominię środki dowodowe, jeżeli okoliczności sporne zostały już dostatecznie wyjaśnione lub jeżeli strona powołuje dowody jedynie dla zwłoki.

3. Przepisu ust.2 nie stosuje się, jeżeli strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła środków dowodowych w pozwie, w odpowiedzi na pozew lub w dalszym piśmie procesowym bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności.

§ 70

1. W toku postępowania strona ma prawo do przedstawienia twierdzeń zarówno co do faktów, jak i co do prawa.

2. Pozwany nie może odmówić wdania się w spór co do istoty sprawy, chociaż wniósł zarzuty formalne.

3. Strony mogą podnosić wszystkie okoliczności, które mogą wyjaśnić ich stanowisko w sprawie.

§ 71

1. Przewodniczący Zespołu Orzekającego **prowadzi postępowanie, a gdy w sprawie prowadzona jest rozprawa:** otwiera, prowadzi i zamyka rozprawę, upoważnia do zadawania pytań i ogłasza orzeczenie.

2. Przewodniczący Zespołu Orzekającego może odebrać głos, gdy przemawiający go nadużywa, jak również uchylić pytanie, jeżeli uzna je za niewłaściwe lub zbędne.

§ 72

Rozprawa ulega odroczeniu, jeżeli Sąd stwierdzi nieprawidłowości w doręczeniu wezwania albo jeżeli nieobecność strony jest wywołana nadzwyczajnymi wydarzeniami lub inną znaną Sądowi Polubownemu przeszkodą, której nie można przewyciężyć.

§ 73

1. Nie wcześniej niż po upływie terminu określonego do wniesienia odpowiedzi na pozew, postępowanie może zostać zawieszona na **zgodny wniosek stron lub wniosek powoda.**

2. W razie zawieszenia postępowania na zgodny wniosek stron lub wniosek powoda postępowanie nie podjęte przez którąkolwiek ze stron w ciągu roku zostaje umorzona.

3. Sąd Polubowny może również zawiesić postępowanie w wypadku, gdy:

a) **rozstrzygnięcie sprawy może być uzależnione od wyników postępowania, jakie toczy się przed organami PZPN, FIFA lub UEFA,**

b) rozstrzygnięcie sprawy zależy od uprzedniej decyzji organu administracji **publicznej,**

c) ujawni się czyn, którego ustalenie w drodze karnej lub dyscyplinarnej mogłoby mieć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy cywilnej.

4. W przypadku, gdy postępowanie karne, dyscyplinarne lub administracyjne nie jest jeszcze rozpoczęte, a jego rozpoczęcie zależy od wniosku strony, Sąd Polubowny określi termin do jego złożenia do odpowiedniego organu.

§ 74

W wypadku, gdy rozstrzygnięcie sprawy zależy od wyniku innego postępowania Sąd Polubowny postanowi podjąć zawieszona wcześniej postępowanie (§ 73 ust. 3) z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia kończącego postępowanie przed innym organem; Zespół Orzekający może jednak i przedtem, stosownie do okoliczności, podjąć dalsze postępowanie.

§ 75

1. Z **przebiegu** rozprawy i każdej czynności Zespołu Orzekającego lub **czynności dokonanych przez arbitra wyznaczonego przez Zespół Orzekający** sporządza się protokół. Protokolanta wyznacza Sekretarz Sądu.
2. Protokół podpisują arbiter przewodniczący i protokolant.
3. Przebieg czynności protokolowanych może być **także** utrwalony za pomocą **aparatury rejestrującej dźwięk lub obraz**, o czym należy przed uruchomieniem aparatury uprzedzić wszystkie osoby uczestniczące w czynności.
4. Stronom i ich pełnomocnikom Sąd Polubowny udostępnia możliwość przejrzenia akt sprawy w siedzibie Sądu, w tym protokołów w godzinach urzędowania, przy czym Sąd nie wydaje odpisów i kopii protokołów.
5. Strony mogą żądać sprostowania lub uzupełnienia protokołu nie później jednak jak na następnym posiedzeniu, a jeśli chodzi o protokół rozprawy, na której nastąpiło jej zamknięcie - dopóki wyroku nie wydano.

§ 76

Zgodnie z art. 1166 § 1 k.p.c. w celu zabezpieczenia roszczenia, którego dochodzenie jest możliwe przed Sądem Polubownym, każda ze stron może wystąpić do właściwego sądu państwowego w trybie przewidzianym w art. 730 i nast. k.p.c.

§ 77

1. **Zespół Orzekający, na wniosek strony, która uprawdopodobniła dochodzone roszczenie i interes prawny, może postanowić o zastosowaniu takiego sposobu zabezpieczenia roszczenia, który uzna za właściwy ze względu na przedmiot sporu.**
2. **Na wniosek strony Zespół Orzekający może postanowić o zabezpieczeniu dowodu, jeśli jest to niezbędne ze względu na okoliczności sprawy.**
3. **Postanowienie w przedmiocie zabezpieczenia roszczenia lub dowodu zapada po umożliwieniu stronie przeciwnej zajęcia stanowiska.**
4. **Postanowienie w przedmiocie zabezpieczenia może być, na wniosek strony, stosownie do okoliczności, zmienione lub uchylone.**
5. **Jeżeli zastosowanie zarządzonego przez Sąd Polubowny środka tymczasowego środka okazało się nieuzasadnione, strona, na rzecz której środek ten został zastosowany, odpowiada za wynikłą stąd szkodę.**
6. **Roszczenie o naprawienie szkody może być dochodzone także w toczącym się postępowaniu przed Sądem Polubownym.**

9.ZAKOŃCZENIE POSTĘPOWANIA

§ 78

1. **Po wyczerpaniu procedury przedstawiania stanowisk i twierdzeń stron oraz dowodów, oraz po rozstrzygnięciu przez Zespół Orzekający wszystkich wniosków dowodowych, Przewodniczący uprzedza strony o zakończeniu postępowania i określa termin nie dłuższy niż 3 dni na przedstawienie ostatecznych stanowisk stron w sprawie.**
2. **W przypadku zakończenia postępowania na rozprawie, Przewodniczący udziela obecnym stronom i ich pełnomocnikom głosu.**

§ 79

Przewodniczący Zespołu Orzekającego może otworzyć **zakończone postępowanie** na nowo, jeżeli przed wydaniem wyroku, Zespół Orzekający uzna to za konieczne.

§ 80

Narada i głosowanie Zespołu Orzekającego odbywają się bez udziału stron i osób trzecich.

10. ORZECZENIA ARBITRAŻOWE

§ 81

1. Orzeczenie arbitrażowe ma postać wyroku lub postanowienia Sądu Polubownego. Niezależnie od tego mogą być wydawane zarządzenia i inne decyzje procesowe.

2. W sprawach nie wymagających wydania wyroku, a także w innych sprawach określonych w Regulaminie Zespół Orzekający wydaje postanowienie. Ponadto, gdy nin. Regulamin tak stanowi, postanowienia wydaje Prezydium Sądu lub Przewodniczący względnie Sekretarz Sądu.

3. Pisemnego uzasadnienia wymaga postanowienie kończące postępowanie w sprawie, a także postanowienie, którego przedmiotem jest właściwość Sądu Polubownego lub odmowa wyłączenia arbitra.

4. Postanowienia, o których mowa w ust.3 doręcza się stronom wraz z uzasadnieniem.

5. Postanowienie, którego przedmiotem jest zabezpieczenie roszczenia lub dowodu, zawieszenie postępowania, określenie rzeczywistej wartości przedmiotu sporu, połączenie postępowań, dopuszczenie osoby trzeciej do udziału w sprawie w charakterze interwenienta ubocznego oraz sprostowanie lub uzupełnienie protokołu rozprawy, doręcza się stronom wraz z uzasadnieniem, jeżeli zapadło ono poza rozprawą.

6. Wyrok Sądu Polubownego może mieć treść zasadzającą, ustalającą lub kształtującą.

§ 82

1. Zespół Orzekający rozstrzyga spór wyrokiem. Wyrok jest wiążący dla stron. Strony powinny dobrowolnie wykonać wyrok.

2. Jeżeli spór jest rozstrzygany przez więcej niż jednego arbitra, wyrok zapada większością głosów. W razie braku większości rozstrzyga głos arbitra przewodniczącego.

2. Arbitr, który przy głosowaniu nie zgodził się z większością, może zgłosić zdanie odrębne, czyniąc odpowiednią wzmiankę **przy swoim podpisie na wyroku** i składając do akt sprawy pisemne uzasadnienie do zdania odrębnego w **terminie 14 dni od jego ogłoszenia**.

§ 83

1. Zespół Orzekający rozstrzyga spór według prawa wybranego przez strony lub - gdy strony nie dokonały wyboru prawa - według reguł prawa najściślej związanych ze stosunkiem prawnym, którego spór dotyczy.

2. Przy rozstrzygnięciu każdej sprawy Sąd Polubowny uwzględnia rzeczywistą wolę stron oraz bierze pod uwagę zasadę dobrej woli i odnoszące się do spornego przypadku ustalone zwyczaje istniejące w danych stosunkach lub w dyscyplinie piłki nożnej.

3. W wypadku, gdy co do wysokości kwoty, którą Zespół Orzekający ma zasądzić, powstaną trzy różne zdania, to wówczas głos oddany na kwotę najwyższą uważa się za głos oddany na kwotę bezpośrednio niższą.

4. W przypadkach usprawiedliwionych sytuacją prawną lub faktyczną przynajmniej jednej ze stron, Sąd Polubowny może orzekać również według zasad słuszności.

5. W sprawach o naprawienie szkody, o dochody, zwrot bezpodstawnego wzbogacenia się lub w innych sprawach majątkowych, gdy Zespół Orzekający uzna, że ściśle udowodnienie wysokości żądania jest niemożliwe lub nader utrudnione, może w wyroku zasądzić odpowiednią sumę według swojej oceny, opartej na rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy.

§ 84

1. Wyrok Sądu Polubownego powinien zawierać:

- a) miejsce i datę wydania wyroku,
- b) oznaczenie stron i arbitrów,
- c) wskazanie zapisu na Sąd Polubowny na podstawie którego wydano wyrok bądź innej podstawy rozstrzygnięcia zgodnej z § 9 Regulaminu,
- d) rozstrzygnięcie o żądaniach stron,
- e) rozstrzygnięcie o kosztach,
- f) podpisy wszystkich arbitrów, **a ponadto**

podpisane przez arbitrów pisemne uzasadnienie wyroku.

2. W wypadku, gdy którykolwiek z arbitrów odmówi podpisu lub nie może podpisać wyroku, zaznacza się to na samym wyroku. Wyrok podpisany przez większość arbitrów ma moc prawną. **Brak podpisu arbitra wymaga podania przyczyny na piśmie.**

3. Zwrot kosztów zastępstwa procesowego zasądza się jedynie adwokatom lub radcom prawnym, reprezentującym strony w postępowaniu przed Sądem Polubownym.

4. Niezależnie od treści umowy zawartej między adwokatem lub radcą prawnym a stroną Zespół Orzekający może zasądzić zwrot kosztów zastępstwa **procesowego**, nie więcej jak kwotę 5.000 PLN za postępowanie przed **jednoosobowym lub** trzyosobowym Zespołem Orzekającym i 3.000 PLN za postępowanie przed pięcioosobowym Zespołem Orzekającym. **W przypadku rozdrobnienia roszczeń wynikających z jednego tytułu prawnego, łączna wysokość kosztów zastępstwa procesowego we wszystkich sprawach nie może przewyższać kwot, o których mowa w zdaniu pierwszym.**

§ 85

1. Zespół Orzekający może wydać wyrok częściowy, jeżeli do rozstrzygnięcia nadaje się tylko część żądania lub niektóre żądania pozwu, lub pozwu wzajemnego.

2. W przypadku powództwa wzajemnego Zespół Orzekający może rozstrzygnąć wyrokiem częściowym także o całości żądania pozwu albo pozwu wzajemnego.

3. Na wniosek strony Zespół Orzekający może wydać wstępny, uznający roszczenie za usprawiedliwione co do zasady i prowadzić dalej postępowanie po jego uprawomocnieniu się co do spornej wysokości żądania.

§ 86

Orzeczenie arbitrażowe powinno być ogłoszone lub doręczone stronom, w tym za pośrednictwem elektronicznych środków komunikacji w terminie 14 dni od zakończenia postępowania.

§ 87

Ogłoszenie wyroku lub postanowienia Sądu Polubownego dokonuje się przez odczytanie sentencji, po czym, Przewodniczący Zespołu Orzekającego podaje ustnie zasadnicze powody rozstrzygnięcia.

§ 88

1. W ciągu 14 dni od ogłoszenia orzeczenia Sekretarz Sądu Polubownego, doręcza obu stronom za pokwitowaniem lub dowodem doręczenia orzeczenie arbitrażowe z uzasadnieniem, podpisane przez arbitrów i opatrzone pieczęcią Sądu.

2. Sąd Polubowny doręcza również stronom odpis uzasadnienia zdania odrębnego.

§ 89

1. Zespół Orzekający może z urzędu lub na wniosek strony zgłoszony w terminie **7 dni** od daty doręczenia orzeczenia dokonać uzupełnienia jego treści, jeżeli okaże się, że żądanie pozwu lub inna kwestia sporna albo rozstrzygnięcie o opłatach i poniesionych kosztach postępowania, zostało częściowo lub całkowicie pominięte. Uzupełniające orzeczenie arbitrażowe zapada po przeprowadzeniu nowej rozprawy, na którą wzywa się strony.

2. Omyłki pisarskie lub rachunkowe, jak również inne oczywiste omyłki w treści orzeczenia mogą być sprostowane postanowieniem na wniosek jednej ze stron lub z urzędu przez Zespół Orzekający w każdym czasie.

3. Rozstrzygnięcie o uzupełnieniu lub o sprostowaniu orzeczenia arbitrażowego staje się integralną częścią uzupełnionego lub sprostowanego orzeczenia. Dalsze jego odpisy powinny być wydawane w brzmieniu uwzględniającym dokonanie zmiany.

§ 90

1. Zespół Orzekający, który wydał orzeczenie arbitrażowe, rozstrzyga postanowieniem wątpliwości co do jego treści, zgłoszone przez strony.

2. Postanowienie w sprawie wykładni orzeczenia arbitrażowego Zespół Orzekający może wydać na posiedzeniu niejawnym.

3. Wykładnia wyroku, dokonana postanowieniem Zespołu Orzekającego, stanowi integralną część wyroku.

§ 91

Wydatki Sądu Polubownego, które powstały w związku z uzupełnieniem, sprostowaniem i wykładnią orzeczenia arbitrażowego nie obciążają stron.

§ 92

Poza wypadkami, o których mowa w art. 1190 § 1 i art. 1196 § 1 k.p.c., Sąd Polubowny wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, gdy:

a) powód cofnął pozew, chyba że w wypadku cofnięcia pozwu bez zrzeczenia się roszczenia pozwany się temu sprzeciwił,

b) stwierdził, że dalsze prowadzenie postępowania stało się z innej przyczyny zbędne lub niemożliwe.

11. PONOWNE ROZPATRZENIE SPRAWY

§ 93

1. W ciągu 14 dni od doręczenia:

a) orzeczenia wydanego przez trzyosobowy Zespół Orzekający wraz z uzasadnieniem,

b) orzeczenia wydanego przez jednego arbitra wraz z uzasadnieniem,

c) zarządzenia Sekretarza Sądu w przedmiocie zwrotu pozwu,

d) postanowienia Sekretarza Sądu w przedmiocie umorzenia postępowania,

- strona może złożyć do Sądu Polubownego wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, w pięcioosobowym zmienionym składzie orzekającym.

2. W razie złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy każda ze stron wybiera po dwóch arbitrów, którzy wybierają superarbitra.

3. W przypadku nie wyznaczenia arbitra przez którąkolwiek ze stron zastępczego wyboru arbitra dokonuje Prezydium Sądu.

§ 94

Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy powinien czynić zadość wymogom przewidzianym dla pisma procesowego oraz zawierać oznaczenie kwestionowanego orzeczenia, przytoczenie zarzutów i ich uzasadnienie oraz wniosek o zmianę orzeczenia w całości lub w określonej części.

§ 95

Strona przeciwna może w ciągu **7 dni** od doręczenia jej wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, wnieść nań odpowiedź skierowaną do Sekretarza Sądu Polubownego.

§ 96

1. Prezydium Sądu może na posiedzeniu niejawnym wstrzymać wykonanie orzeczenia arbitrażowego, co do którego złożono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy; może jednak uzależnić wstrzymanie od złożenia zabezpieczenia.

2. Postanowienie ust.1 niniejszego paragrafu nie dotyczy wyroków, które są wykonalne po ich uprawomocnieniu się.

§ 97

Rozprawa mająca na celu rozpoznanie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy odbywa się **wyłącznie na żądanie jednej ze stron złożone we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy lub w odpowiedzi na ten wniosek**, bez względu na niestawiennictwo jednej lub obu stron, prawidłowo zawiadomionych o terminie rozprawy.

§ 98

1. Po wywołaniu sprawy, rozprawa rozpoczyna się od sprawozdania arbitra - referenta, który przedstawia stan sprawy, ze szczególnym uwzględnieniem treści wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, po czym Przewodniczący Zespołu Orzekającego udziela głosu stronom.

2. Przewodniczący Zespołu Orzekającego może, za zgodą stron, odstąpić od przedstawienia stanu sprawy, jeżeli arbitrzy uprzednio zapoznali się z jej przedmiotem.

§ 99

Zespół Orzekający może pominąć nowe fakty i dowody, jeżeli strona mogła je przytoczyć w postępowaniu przed **jednoosobowym lub** trzyosobowym Zespołem Orzekającym, chyba że potrzeba powołania się na nie wynikła później.

§ 100

Przy rozpoznawaniu wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, nie można rozszerzać żądania pozwu ani występować z nowymi roszczeniami.

§ 101

Zespół Orzekający nie może zmienić orzeczenia na niekorzyść strony składającej wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, chyba że złożyła go również strona przeciwna.

§ 102

Zespół Orzekający oddala wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, jeżeli jest on bezzasadny, utrzymując tym samym w mocy zaskarżone orzeczenie.

§ 103

1. W razie uwzględnienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej orzeczeniem **jednoosobowego albo** trzyosobowego Zespołu Orzekającego, pięcioosobowy Zespół Orzekający może zmienić orzeczenie arbitrażowe i orzec co do istoty sprawy, względnie uchylić zaskarżone orzeczenie i odrzucić pozew lub umorzyć postępowanie.

2. W razie uwzględnienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej zarządzeniem bądź postanowieniem Sekretarza Sądu, pięcioosobowy Zespół Orzekający uchyła zaskarżone zarządzenie bądź postanowienie i **w razie potrzeby wydaje stosowne orzeczenie.**

§ 104

Postępowanie mające na celu rozpoznanie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, odbywa się według przepisów postępowania przed trzyosobowym Zespołem Orzekającym, ze zmianami wynikającymi z postanowień niniejszego rozdziału.

§ 105

Orzeczenie arbitrażowe wydane w następstwie rozpoznania wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy jest ostateczne.

12. SKUTECZNOŚĆ I WYKONALNOŚĆ ORZECZEŃ

§ 106

1. O ile dyspozycje nin. Regulaminu nie stanowią inaczej, orzeczenia i zarządzenia Sądu Polubownego, Zespołu Orzekającego, jego Przewodniczącego, Przewodniczącego i Sekretarza Sądu stają skuteczne w takim zakresie i w taki sposób, jaki wynika z ich treści, z chwilą ogłoszenia, a jeżeli ogłoszenia nie było – z chwilą podpisania sentencji.

2. Orzeczenia arbitrażowe Sądu Polubownego mogą być realizowane w trybie wewnątrzorganizacyjnym lub na zasadach przyjętych w przepisach kodeksu postępowania cywilnego.

3. Postanowienie ust.1 stosuje się odpowiednio do zarządzeń Sądu Polubownego.

§ 107

W wypadku, gdy jedna ze stron nie wykona dobrowolnie orzeczenia arbitrażowego wówczas organy dyscyplinarne **PZPN** mogą podejmować działania, w tym wydawać orzeczenia sankcjonujące zachowanie strony, aż do momentu wykonania orzeczenia arbitrażowego.

§ 108

Akta spraw wraz z oryginałem wyroku Sąd Polubowny przechowuje we własnym archiwum pod nadzorem Sekretarza Sądu.

13. OPINIA KONSULTACYJNA.

§ 109

1. Sąd Polubowny może wydać opinię konsultacyjną w kwestii prawnej dotyczącej organizacji, rozwoju i praktyki uprawiania sportu piłki nożnej.
2. Przedmiotowa kwestia prawna zostaje przekazana Przewodniczącemu Sądowi, który formułuje ją ostatecznie w postaci pytania prawnego, podlegającego rozstrzygnięciu przez skład 3 lub 5 arbitrów wyznaczonych przez Prezydium Sądu.

§ 110

O wydanie opinii konsultacyjnej, o której mowa w paragrafie poprzedzającym, może zwrócić się do Sądu Polubownego każdy, kto ma w tym interes prawny.

§ 111

Opinia konsultacyjna wydana przez Sąd Polubowny może być, za zgodą stron, podana do publicznej wiadomości.

14. KOSZTY POSTĘPOWANIA.

§ 112

1. Koszty przeprowadzenia każdego postępowania arbitrażowego określa Regulamin Kosztów Piłkarskiego Sądu Polubownego.
2. Sąd Polubowny podejmuje czynności dopiero po uiszczeniu odpowiedniej opłaty zasadniczej lub oznaczonej zaliczki na wydatki.

3. Przepisu ust.2 w części dot. obowiązku uiszczenia opłaty zasadniczej nie stosuje się w razie złożenia przez zawodnika lub klub do Sądu Polubownego pozwu obejmującego roszczenia dot. powstania, ustalenia istnienia, ważności, wykonywania lub rozwiązania kontraktów piłkarskich oraz innych roszczeń niemajątkowych dotyczących zapewnienia stabilności kontraktowej i mechanizmu solidarności oraz wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy odnośnie powyższych roszczeń objętych wyrokiem jednoosobowego lub trzyosobowego Zespołu Orzekającego Sądu Polubownego.

4. Przepisu ust.2 w części dot. obowiązku uiszczenia opłaty zasadniczej nie stosuje się także w razie dochodzenia przez zawodnika lub klub roszczeń o prawa majątkowe łącznie z roszczeniami, o których mowa w ust.2 oraz w złożeniu wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy odnośnie powyższych roszczeń objętych wyrokiem jednoosobowego lub trzyosobowego Zespołu Orzekającego Sądu Polubownego.

§ 113

1. Z zastrzeżeniem ust.3 - 4 par. 112 opłatę zasadniczą z tytułu wszczęcia postępowania uiszcza powód.

2. Skarżący uiszcza ½ opłaty zasadniczej w razie złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenia sprawy.

3. W razie, gdy opłata zasadnicza nie zostanie uiszczona w ciągu określonego przez Sekretarza Sądu terminu uważa się, że pozew nie wywołuje żadnych skutków prawnych, jakie ustawa wiąże z jego wniesieniem.

4. Zaliczkę na wydatki uiszcza ta strona, która wydatki powoduje.

5. Zespół Orzekający określa w orzeczeniu arbitrażowym opłaty końcowe na rzecz Sądu Polubownego oraz w jakiej mierze jedna ze stron ma zwrócić drugiej stronie poniesione przez nią opłaty sądowe i wydatki.

6. Rozstrzygając o kosztach zastępstwa prawnego Zespół Orzekający uwzględnia wynagrodzenie pełnomocnika w racjonalnej wysokości, biorąc zwłaszcza pod uwagę wynik postępowania, nakład pracy pełnomocnika, charakter sprawy oraz inne istotne okoliczności.

7. Sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji.

§ 114

W wypadku, gdy w toku postępowania Zespół Orzekający nie orzekł o obowiązku ponoszenia kosztów postępowania lub też orzeczeniem nie objął całej należnej kwoty z tego tytułu, postanowienie w tym przedmiocie wyda Przewodniczący Zespołu Orzekającego w danej sprawie.

§ 115

Nie żąda się opłat od pism, jeżeli już z ich treści wynika, że podlegają one odrzuceniu.

§ 116

Za stwierdzenie prawomocności, odpisy, zaświadczenia, wyciągi oraz inne dokumenty, wydawane na podstawie akt pobiera się opłatę kancelaryjną.

§ 117

1. Arbitrzy mają prawo do wynagrodzenia (honorarium) za swoje czynności oraz do zwrotu wydatków poniesionych w związku z wykonaniem tych czynności, przyznawanych zgodnie z Regulaminem Honorariów Arbitrów.

2. Arbitrzy mają również prawo do wynagrodzenia (honorarium) ryczałtowego za rozpoznanie pozwu zawodnika lub klubu obejmującego roszczenia dot. powstania, ustalenia istnienia, ważności, wykonywania lub rozwiązania kontraktu piłkarskiego oraz innych roszczeń niemajątkowych dotyczących zapewnienia stabilności kontraktowej i mechanizmu solidarności, a także wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy odnośnie powyższych roszczeń objętych wyrokiem jednoosobowego lub trzyosobowego Zespołu Orzekającego.

3. Postanowienie ust.2 stosuje się odpowiednio w razie rozpoznania przez arbitrów pozwu zawodnika o prawa majątkowe dochodzonego łącznie z roszczeniami, o których mowa w ust. 2, a także wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy odnośnie powyższych roszczeń objętych wyrokiem jednoosobowego lub trzyosobowego Zespołu Orzekającego.

4. Część opłat zasadniczych pozostałą po pokryciu honorariów Arbitrów w sprawach z par.117 ust.1 i kosztów administracji Sądu Polubownego przeznaczają się na honoraria ryczałtowe Arbitrów przyznawane za rozpatrzenie pozwów i wniosków o ponowne rozpatrzenie sprawy, o których mowa w ust.2 i 3, zgodnie z Regulaminem Honorariów Arbitrów.

5. O wysokości wynagrodzenia otrzymywanego przez Sekretarza Sądu oraz personel biurowy decyduje w formie odrębnej uchwały Prezydium Sądu.

15. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 118

1. Niniejszy Regulamin został uchwalony przez Zarząd (Komisję ds. Nagłych) Polskiego Związku Piłki Nożnej, któremu przysługuje również prawo jego interpretacji oraz dokonywania zmian.

2. Prawo interpretacji postanowień Regulaminu przysługuje również Prezydium Sądu.

§ 119

1. Niniejszy Regulamin wchodzi w życie z dniem jego przyjęcia, tj. z dniem podjęcia Uchwały Komisji ds. Nagłych PZPN w dniu 2 czerwca 2020 roku.

2. W stosunku do spraw dotyczących stabilności kontraktowej postanowienia Regulaminu wchodzi w życie z datą zarejestrowania w Krajowym Rejestrze Sądowym zmian do Statutu PZPN przyjętych przez Walne Zgromadzenie Sprawozdawcze Delegatów PZPN w dniu 17.10.2019 roku i Zarząd PZPN w dniu 21.02.2020 roku, tj. z datą 17 kwietnia 2020 roku.

§ 120

Traci moc Uchwała nr III/68 z dnia 9 grudnia 2016 roku Zarządu Polskiego Związku Piłki Nożnej w sprawie przyjęcia Regulaminu Piłkarskiego Sądu Polubownego.

Prezes PZPN Zbigniew Boniek